

Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Національна академія педагогічних наук України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України
Житомирський державний університет імені Івана Франка
КЗВО «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського»
Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży (Republic of Poland)
Оломоуцький університет Палацького (Чеська Республіка)
Пармський університет (Італійська Республіка)
Прешовський університет (Словацька Республіка)
«Ukraine and Ukrainians Abroad/ Not-for-profit Corporation» (New York, USA)
Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки «Полісся»

**ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ
ФАХІВЦЯ ЗАСОБАМИ
ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ :**
збірник матеріалів XXVI Міжнародна науково-
практичної конференції
6-7 грудня 2022 року

Житомир - 2023

УДК

Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного університету імені Івана Франка (протокол № 6 від 31 березня 2023 р.).

Рецензенти:

Єршова Людмила Михайлівна - доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту професійної освіти НАПН України.

Каплінський Василь Васильович - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Рожнова Тетяна Євгенівна - кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти, директор Навально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Підвищення професіоналізму фахівця засобами інноваційних педагогічних технологій : збірник матеріалів XXVI Міжнародна науково-практичної конференції 6-7 грудня 2022 року / за заг. ред. О.Є. Антонової, Н.П. Бірук, В.В. Павленко. Житомир, Вид-во ЖДУ, 2023. 226 с.

У збірнику представлені наукові та методичні праці, які висвітлюють дослідження в Україні та за кордоном з тематики, що охоплює різноманітні аспекти підвищення професіоналізму фахівця засобами інноваційних педагогічних технологій, а саме: реалізацію гуманістичної парадигми та людиноцентристського підходу в освітньому середовищі закладів вищої освіти; теоретичні та практичні засади проектування інноваційних педагогічних систем підготовки фахівців; інноваційні моделі та практики професійної підготовки фахівців; особливості цифровізації освітнього процесу.

Збірник наукових праць адресується науковцям, педагогам-практикам, майбутнім вчителям, аспірантам і докторантам, здобувачам вищої освіти.

© Колектив авторів, 2023

© Житомирський державний університет імені Івана Франка

ЗМІСТ

Антонова Олена МЕТОД ПРОЄКТІВ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	7
Вітвицька Світлана РЕАЛІЗАЦІЯ ГУМАНІСТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	12
Дубасенюк Олександра ЛЮДИНОЦЕНТРИСТСЬКИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ Й ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	18
Лісова Світлана ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЄКТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ СИСТЕМ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ	23
Березюк Олена СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗМІСТУ ЕТНОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ПОЛІСЬКОГО РЕГІОНУ	28
Антонов Олексій CASE-STUDY У СИСТЕМІ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	34
Вербовський Ігор ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	40
Дупак Надія РЕАЛІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	48
Павленко Віта ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ «ТЕХНОЛОГІЇ»	52
Фещук Юрій, Бірук Наталія ГРАФІЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	57
Фонарюк Олена, Вербовський Ігор ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	63
Шурин Олена АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	65

Бабій Юлія ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПЛАТФОРМИ HUMAN В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	69
Бондар Сергій БІЛІНГВАЛЬНЕ НАВЧАННЯ ЯК СУЧАСНА НЕЛІНІЙНА ФОРМА НАВЧАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	72
Войтко Ольга ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТА ВИХОВАННЯ ЛІЦЕЇСТА	81
Волощук Леся ІКТ ЯК ЗАСІБ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ Й ЛІТЕРАТУРИ	84
Горбатюк Ірина МОРАЛЬНІ НОРМИ ТА ДУХОВНІ ЦІННОСТІ ОСВІТНЬОЇ СПАДЩИНИ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ КОМУНІКАЦІЙНИЙ ПРИЙОМ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	90
Кондратюк Ольга, Бобровницька Ірина ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	94
Кулак Владислав, Вербовський Ігор ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	100
Кульчицька Наталія ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	104
Маркова Олена, Вербовський Ігор ФАКТОРИ ВИНИКНЕННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ В УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ	106
Сагітова Олена, Вербовський Ігор ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД HARRY MANAGEMENT В УПРАВЛІННІ ОРГАНІЗАЦІЄЮ	110
Антонов Євгеній ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНФОРМАТИКИ ДО ГЕЙМІФІКАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	116
Березюк Олексій, Новіцька Інеса КОМПЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ПРОВІДНИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ	121

Гончарук Анастасія ЗМІСТ ТА СУТЬ ПОНЯТТЯ ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	127
Корнійчук Михайло СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТІВ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА	131
Косов Анатолій, Косова Ірина ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН	134
Микитенко Інна ПРОБЛЕМА ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ	139
Семенюк Роман ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	144
Андрейчук Лілія, Бірук Наталія ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ УРОКУ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ	147
Баранчук Іванна РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ ПІД ЧАС РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ПРОСТИХ ЗАДАЧ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	152
Бондарчук Ілля, Антонов Євгеній ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ІГОР У ВИКЛАДАННІ ІНФОРМАТИКИ	156
Вознюк Ірина, Павленко Віта, ОСОБЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	160
Гайструк Софія, Антонов Євгеній ТЕХНОЛОГІЇ РОЗРОБКИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРИ У РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ ІНФОРМАТИКИ	168
Глінчевська Тетяна, Вербовський Ігор СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	174
Губелюк Каріна, Павленко Віта ОСНОВНІ ОРІЄНТИРИ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УКРАЇНІ	178
Дячук Наталія, Мирончук Наталія, РОЗВИВАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МУЗЕЮ КАМІННЯ ЯК КУЛЬТУРНОЇ ЦІННОСТІ ЖИТОМИРЩИНИ	181

Іщук Олена ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	186
Мельничук Анна, Бірук Наталія ВПЛИВ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА НА ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ СФЕРИ УЧНІВ МОЛОДШИХ КЛАСІВ	192
Потапчук Анастасія, Бірук Наталія ЗНАЧЕННЯ СПОРТУ У ЗБЕРЕЖЕННІ ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ	196
Ружьєва Вікторія, Мирончук Наталія, ПРОБЛЕМА ВИХОВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ У ВЗАЄМИНАХ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	205
Тушинська Валентина, Павленко Віта ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ПРИЙОМІВ НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»	209
Хіміч Тарас, Бірук Наталія СУЧАСНІ ФІЗКЛЬТУРНО- ОЗДОРОВЧІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ	213
Янчук Оксана, Янчук Олександр СТРУКТУРА ТА ПРИНЦИП ФУНКЦІОНУВАННЯ МОВНОЇ СИСТЕМИ	216
ДО МЕТОДИЧНОЇ СКРИНЬКИ ПЕДАГОГА	
Терентьєва Наталія ГОДИНА СПІЛКУВАННЯ	218
Шевченко Оксана ІГРОВА ВПРАВА «ЦІКАВИЙ СВІТ ПРОФЕСІЙ»	223

Основним завданням вчителя є навчитися створювати такі ситуації в шкільному житті, які б допомогли учням початкових класів розширювати свої моральні якості. Найважливіше завдання дітей полягає у вивченні комунікативних навичок спілкування, які в подальшому житті нададуть широкі шляхи подолання будь-яких перешкод.

Слід виділити головну тенденцію виховання – формування системи ціннісного ставлення особистості до соціального і природного довкілля та самої себе.

Таким чином, основними орієнтирами виховання учнів початкових класів є насамперед розгляд кожного як особистості, індивідуальні та колективні роботи всередині шкільного життя. Вчитель повинен розвивати в учнях командний дух, саме тоді й будуть міцніти моральні якості дітей, які в подальшому житті дозволять їм правильно спілкуватися в соціумі.

Список джерел та використаної літератури:

1. Бех І.Д. Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. Київ: Либідь, 2003. 280 с.
2. Нова українська школа: основи Стандарту освіти, 2016. Львів, 64 с.
3. Основні орієнтири виховання учнів 1–12 класів загальноосвітніх навчальних закладів України. Програма. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2008. 80 с.

Дячук Наталія,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 013 Початкова освіта,
Житомирський державний університет імені Івана Франка;
науковий керівник: **Мирончук Наталія,**
доктор педагогічних наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

РОЗВИВАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МУЗЕЮ КАМІННЯ ЯК КУЛЬТУРНОЇ ЦІННОСТІ ЖИТОМИРЩИНИ

З огляду на активну інтеграцію України у світовий культурний простір, ретельне та усестороннє вивчення національного культурного набуtku з метою його збалансованого використання та збереження є стратегічним державним гуманітарним і науково-практичним завданням. Збереження та відтворення

культурної й духовної спадщини є одним із пріоритетів Стратегії національної безпеки України.

Актуальними питаннями розвитку краєзнавства в сучасній Україні присвятили свої праці вчені: Л. Баженов, Г. Денисюк, С. Куделко, Я. Мартиняк, С. Пивоваров, С. Посохов, В. Савчук, І. Стасюк, П. Тронько, Ф. Турченко, О. Шаблій та інші. Питання культурної спадщини Житомирщини стали об'єктом наукової уваги таких дослідників: Л. Грузьської, М. Костиці, Г. Махоріна, Г. Мокрицького, О. Поліщука та інших.

Є низка праць, у яких викладено результати розвідок щодо музеїв Житомирщини: Ємільчинський краєзнавчий музей, Великоцвілянський музей Хліба (П. Скиба), Музей коштовного і декоративного каміння у смт. Хорошів (І. Ковтун), Музей космонавтики імені С.П. Корольова (Н. Місяць, Н. Щербакова), Житомирський обласний краєзнавчий музей (В. Невеська), Верхівнянський літературно-меморіальний музей Оноре де Бальзака (А. Астапюк, Т. Недайборщ, М. Панчук) та ін.

Серед дослідників, які присвятили свої праці вивченню музею коштовного та декоративного каміння Волині, є І. Василишин, Л. Власюк, В. Індутний, Є. Лазаренко, В. Латищ, Ф. Мужановський, В. Яковлева та інші. Водночас використання розвивально-виховного потенціалу музеїв для формування краєзнавчої компетентності учнівської молоді та виховання у неї патріотизму в умовах посягання на українську культуру та державу є особливо актуальним.

Мета статті полягає в розкритті ціннісного потенціалу Музею каміння у смт. Хорошів як об'єкта культурної спадщини Житомирщини.

«Музеї – це культурно-освітні та науково-дослідні заклади, призначені для вивчення, збереження та використання пам'яток природи, матеріальної й духовної культури, прилучення громадян до надбань національної і світової історико-культурної спадщини. Музейна колекція – сукупність музейних предметів, пов'язаних спільністю одного або декількох ознак як єдине ціле» [5, с. 64].

Досліджуючи музейну справу на Житомирщині, можливо виділити такі основні категорії музеїв, як: історичні, військово-історичні, краєзнавчі, космонавтики, літературні, літературно-меморіальні, образотворчого мистецтва, музей хліба, музеї видатних митців та видатних родин краю, домашньої ікони, коштовного і декоративного каміння.

Дослідники-краєзнавці В. Яковлева та Л. Власюк зазначають: «Сьогодні з впевненістю можна стверджувати, що Волинське родовище відноситься до одних з найбільш унікальних родовищ дорогоцінного каміння у світі та є перлиною України, а колекція мінералів дорогоцінного і декоративного каміння, яка експонується сьогодні в Музеї коштовного та декоративного каміння, – його візитною карткою» [6, с. 67].

Історія мінералогічного музею Волині пов'язана з іменами таких науковців, як: В. Амбургер, С. Бельський, Б. Гаврусевич, Л. Іванов, Є. Лазаренко, Г. Осовський, П. Тутковський, О. Ферсман та інші. Основоположниками колекції музею є В. Клочков та О. Салманін, які започаткували колекцію музею у 1951 році, а у 1958 році вона була зареєстрована як «Мінералогічний музей на громадських засадах». З 1992 року експозиція, поповнивши фонди, зайняла своє місце в окремому будинку, де перебуває до сьогодні [6, с. 61].

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України 1996 р. вся колекція підприємства «Західкварцсамоцвіти» була передана в Музей коштовного та декоративного каміння, підпорядкованого Міністерству фінансів України [3]. У 2001 р. Постановою Кабінету Міністрів України музею коштовного та декоративного каміння присвоєно статус «Науковий об'єкт, що становить національне надбання України» [4]. У 2004 році шість іменних зразків колекції зарахували до Історичного фонду дорогоцінних металів і коштовного каміння України [6, с. 65].

Колекція музею систематизована й розміщена в залах цілісними блоками у чіткій послідовності та відповідності [6, с. 62-66]:

1. Перший зал музею – це колекція декоративного й облицювального каменю. Він надає можливість для розповіді про початковий процес утворення і подальшого формування тектонічної та геологічної будови Землі загалом і, структурних складових земної кори, зокрема, до яких віднесено граніти, мармури, пісковики, вапняки.

Як зазначає І. Ковтун: «ця експозиція дає головні теоретичні й фундаментальні геологічні знання, оволодіння якими відкриває вільний доступ до таких тем, як, наприклад, петрографія, мінералогія, розкриття яких передбачено наступними виставочними залами» [1, с. 114]. Водночас, як наголошує дослідниця, це й найпроблемніший для сприймання інформації школярами момент, адже він завантажений новими термінами, великими цифрами, назвами порід та їх родовищ, що характеризують багатоскладні за

свою суттю і значні за осяжністю матеріалу питання, повне розуміння яких вкрай необхідне.

2. У другому залі представлені типові зразки, кристали, друзи та мінеральні зростки камерних пегматитів Волинського родовища моріону. У вітрині залу можна побачити породи, в яких знаходяться пегматитові тіла, зони їх залягання. Реголіт – справжній місячний ґрунт, подарований музею астронавтами.

3. Третя зала розповідає про розмаїття кварцу. У вітринах представлено зразки великих кристалів кварцу Волині, що характеризують зональну будову від центру до периферії: гірський кришталь, димчастий кварц, моріон; мармарошські «діаманти»; бразильські жеоди аметисту тощо.

4. У четвертій залі експонуються зразки дорогоцінних мінералів волинських камерних пегматитів: берили і топази. У музеї можна побачити найбільший кристал берилу, видобутий на Волині: його довжина становить 135 см, вага – 66,6 кг. Інтерес для відвідувачів музею становить також надзвичайної краси оливково-зелений прозорий берил «Апостоли Петро і Павло» – унікальний паралельний зросток двох кристалів берилу, покритий фігурами природного травлення. Прозорий кристал берилу «Професор Павлишин» має неперевершений смарагдовий колір.

5. У п'ятому залі представлені вироби з дорогоцінного та декоративного каміння. Різні вироби з дорогоцінного каміння: моріон, гірський кришталь, яшма, малахіт, намисто з оніксу, свічник з родоніту, маріуполіт. Ваза зі зміювика, селеніту та оніксу. Шкатулка з обсидіану та унакіта. Ще одна вітрина з синтетичними мінералами, такими як корунд, гранат, бірюза та фіаніт. У вітринах музею представлені зразки бурштину та вироби з нього, огранених виробів із самоцвітів Волинського родовища: огранка оливково-зелений берил, унікальний топаз, різні кольори кварцу.

Мінералогічний музей є базою для популяризації геологічних знань серед різних верств населення. Постійними його відвідувачами є учні закладів загальної середньої освіти, гімназій, коледжів, закладів вищої освіти, учасники різних наукових форумів, іноземні делегації. Позитивний результат цієї співпраці, наприклад, підтверджений вдалими і вже неодноразовими екскурсіями учнів київських шкіл, у яких концепція виховання і навчання дітей побудована на принципах вальдорфської школи[1, с. 114].

Одночасно потрібно зауважити, що сьогодні музейна педагогіка забезпечує рівний доступ до наукових досягнень національного та світового

рівнів, налагоджує діалог між науковцями різних галузей для забезпечення якнайкращого використання новітніх наукових досягнень в освітній практиці та освітнього простору Європи та світу. Вітчизняні вчені М. Костриця та В. Обозний зазначають, що «ніщо не може так збагатити внутрішній світ дитини, облагородити вразливу дитячу душу..., як рідна земля і її природа в усій своїй гармонійній і багатогранній красі» [2, с. 25].

Геологія і мінералогія в багатьох теоретичних і практичних питаннях є дотичними науками з географією, біологією, хімією, а подекуди виступають для них базисною основою, тому доцільним є їх комплексне вивчення. Можна вважати, що зали музею виступають своєрідним середовищем для рефлексії вивченого під час уроків щодо назв гірських порід, умов утворення та їх складу. Учні розширюють свої знання про географію їх добування та сфери застосування, у них формується чітке уявлення про предмет геології – однієї з найдавніших природничих наук. Важливими є також інтегративні зв'язки з хімією та фізикою, щоб, наприклад, розкрити технічні та промислові аспекти застосування кварцу. Тісний зв'язок існує також з географією, зокрема, експонати музею цінними є у процесі вивчення структури літосфери землі, формування рельєфу та утворення гірських порід [1, с. 118-119].

Таким чином, пріоритетною метою відвідування учнями Музею коштовного та декоративного каміння є детальне сутнісне розуміння й узагальнення через зразки каменів і вироби з них засвоєного навчального матеріалу: наприклад, тектонічні рухи і магматична діяльність Землі, класифікація мінералів і гірських порід, з'ясування умов утворення кристалів, обговорення взаємозв'язків і причинно-наслідкових зв'язків різних процесів тощо.

Отже, краєзнавча діяльність учнів надзвичайно актуальна, адже відповідає запитам суспільства, сприяє спрямованості на подальше професійне визначення, формує ключові компетенції, містить проєктно-дослідницьку роботу, яка розвиває інтелектуальні й творчі здібності, сприяє фізичному розвитку та ін. Роль краєзнавчої роботи в загальній системі виховання, її місце в теорії освіти та в практиці навчально-виховної позашкільної освіти дозволяє розглядати краєзнавство як цілісну систему виховання та навчання. Одночасно, музейна педагогіка орієнтується на здобуття нових знань і формування пізнавальних інтересів у сфері виховання, організації позакласного навчання та дозвілля для різних вікових груп учнів, і за активної участі сім'ї та громади стає універсальним освітнім засобом. У контексті

наукової освіти це стимулює формування наукової культури, готовності до сприйняття наукової інформації, визнання цінності надбань людської цивілізації, інтересу дітей до навчання, цілісного усвідомлення наукової картини світу.

Список джерел та використаної літератури:

1. Ковтун І. А. Екскурсія до музею коштовного і декоративного каміння як приклад позаурочної навчальної діяльності. *Музейна справа на Житомирищині: історія та сучасність. Науковий збірник «Велика Волинь»:* матеріали Всеукраїнської науково-краєзнавчої конференції (Житомир, 8-9 жовтня 2020 р.). Бердичів : ФОП Мельник М.В., 2020. Вип. 60. С. 113-121.

2. Олішевська Ю. Особливості організації туристсько-краєзнавчої діяльності молоді у місті Києві. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Географія*, 2016. №2 (65). С. 24-28.

3. Про створення музею коштовного і декоративного каміння: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.12.1996 р. № 1486. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1485-96-п#Text> (дата звернення: 08.12.2022).

4. Про затвердження переліку наукових об'єктів, що становлять національне надбання, та внесення змін до Положення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 р. № 174. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1709-2001-п#Text> (дата звернення: 08.12.2022).

5. Синявська Л. І., Силка О. З. *Музейна практика: навч.-метод. посібн. для студентів III курсу*. Черкаси: видавець ФОП Гордієнко Є. І., 2017. 96 с.

6. Яковлева В. В., Власюк Л. Л. Державна установа «Музей коштовного і декоративного каміння» – історія та сьогодення. *Музейна справа на Житомирищині: історія та сучасність. Науковий збірник «Велика Волинь»:* матеріали Всеукраїнської науково-краєзнавчої конференції (Житомир, 8-9 жовтня 2020 р.). Бердичів : ФОП Мельник М.В., 2020. Вип. 60. С. 59-68.

Іщук Олена,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта,

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Сучасний період розвитку педагогічного знання характеризується крайнім ступенем суперечливості. З одного боку, накопичена величезна маса педагогічних відомостей, як теоретико-методологічного, так і прикладного